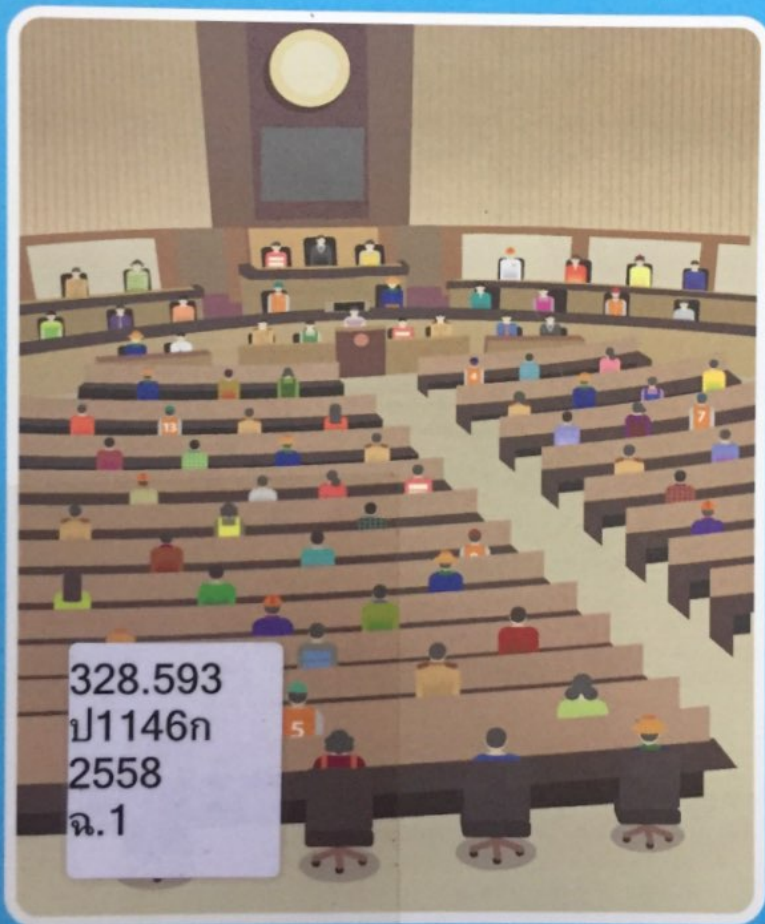

การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ของประชาชนในกระบวนการนิติบัญญัติ

บทเรียนจากการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

ปีทมา สุกกำปิง
นักวิชาการชำนาญการ
สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

สารบัญ

คำนำ	3
สารบัญ	5
ส่วนที่ ๑ : แนวคิดและหลักการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	11
ส่วนที่ ๒ : กระบวนการนิติบัญญัติไทย	21
1. ผู้มีสิทธิริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	23
2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	27
2.1 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
2.2 วุฒิสภา	
3. การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ	45
4. การลงพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์	49

ส่วนที่ ๓ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	53
 ในกระบวนการนิติบัญญัติต่างประเทศ	
• สวิตเซอร์แลนด์	56
• สหรัฐอเมริกา	63
• เยอรมนี	68
• อิตาลี	70
• ฟินแลนด์	73
ส่วนที่ ๔ : บทเรียนการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	81
 ในกระบวนการนิติบัญญัติ ผ่านการเข้าชื่อเสนอร่าง	
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	
ส่วนที่ ๕ : บทสรุปและข้อเสนอแนะ	189
1. บทสรุป	189
2. ข้อเสนอแนะ	199
บรรณานุกรม	205